

Phụ lục 1

HƯỚNG DẪN XỬ LÝ NƯỚC VÀ VỆ SINH MÔI TRƯỜNG TRONG MÙA BÃO LỤT

(Ban hành kèm theo Kế hoạch số 4114/KH-SYT ngày 21 tháng 11 năm 2025 của Sở Y tế)

Đảm bảo vệ sinh môi trường

1. Tổ chức vệ sinh môi trường, nhà cửa sau bão lụt (Nước rút đến đâu làm vệ sinh môi trường đến đó).
2. Thu gom và xử lý phân người, phân gia súc, gia cầm hợp vệ sinh.
3. Thu gom, phân loại và xử lý rác, xác súc vật đúng cách tránh gây ô nhiễm nguồn nước.
4. Thực hiện các biện pháp diệt bọ gậy, lăng quăng và muỗi. Phun hóa chất diệt côn trùng những nơi nguy cơ cao.

- ♦ Rửa mặt bằng khăn mặt riêng. Giặt và phơi khăn ra nắng.
- ♦ Tắm, giặt bằng nước sạch và xà phòng (xà bông). Chú ý vệ sinh bộ phận sinh dục (đặc biệt là phụ nữ và trẻ em gái), tránh ngâm mình trong nước bẩn.

Thực hiện vệ sinh cá nhân

- ♦ Rửa tay bằng xà phòng/ xà bông và nước sạch

Trước khi: - Chế biến thức ăn
- Ăn
- Cho trẻ ăn

Sau khi: - Đi vệ sinh
- Vệ sinh cho trẻ

- ♦ Sử dụng nước sạch để chế biến thực phẩm.
- ♦ Thực hiện ăn chín, uống chín.
- ♦ Không ăn thức ăn ôi thiu; không ăn thịt gia súc, gia cầm mắc bệnh hoặc chết không rõ nguyên nhân.

LƯU QUẢN LÝ MÔI TRƯỜNG VÀ TẾ - BỒ Y TẾ

XỬ LÝ NƯỚC VÀ VỆ SINH MÔI TRƯỜNG TRONG MÙA BÃO LỤT

XỬ LÝ NƯỚC ĂN UỐNG TRONG MÙA LŨ LỤT

QUY TRÌNH CHUNG XỬ LÝ NƯỚC ĂN UỐNG

Làm trong nước
bằng **phèn chua**
hoặc **vải**

Khử trùng bằng
Cloramin B
hoặc **Clorua vôi**

Uống

Đun sôi

XỬ LÝ NƯỚC ĂN UỐNG TRONG MÙA LŨ LỤT

CÁC BƯỚC LÀM TRONG NƯỚC

1g PHÈN CHUA

20 lít nước

Hoà lượng phèn tương đương thể tích nước cần làm trong vào 1 gáo nước cho tan hết

Đổ gáo nước vào chum, vại, lu, khạp hay thùng nước rồi khuấy đều

Chờ 30 phút cho cặn lắng hết xuống đáy rồi gạn lấy nước trong

Nếu không có phèn chua thì dùng vải sạch để lọc nước loại bỏ cặn bẩn, làm vài lần cho đến khi được nước trong

XỬ LÝ NƯỚC ĂN, UỐNG VÀ SINH HOẠT SAU BÃO LỤT

KHỬ TRÙNG NƯỚC GIẾNG

HÓA CHẤT KHỬ TRÙNG

Bột Cloramin B
liều $10\text{g}/\text{m}^3$ nước

Clorua vôi 20%
($13\text{g}/\text{m}^3$ nước)

Clorua vôi 70%
($4\text{g}/\text{m}^3$ nước)

CÁCH SỬ DỤNG

Múc 1 gầu nước, hoà lượng
hoá chất nói trên vào,
khuấy cho tan hết.
Tưới đều gầu nước
này vào giếng

Thả gầu cho chìm sâu đến
nửa cột nước rồi kéo lên
kéo xuống 10 lần

Nếu không ngửi thấy mùi Clo
trong nước thì cho thêm 1/3 thìa
canh bột hóa chất vào giếng và
khuấy đều.
Cho thêm đến khi nào nước
giếng có mùi Clo thì thôi

Mức nước giếng đã
khử trùng dội lên
thành giếng để khử trùng

Để khoảng 30 phút
là có thể dùng được

LƯU Ý

- Nếu nước chưa được làm trong hoàn toàn thì phải cho thêm bột Cloramin B
- Sau khi khử trùng ngửi thấy mùi Clo thì việc khử trùng mới có tác dụng
- Nước giếng đã khử trùng bằng Cloramin vẫn phải đun sôi mới được uống.
- Nếu không có hoá chất khử trùng, chỉ ăn uống nước đã đun sôi 10 phút trở lên và không ăn các loại rau sống rửa bằng nước chưa khử trùng.

“ Nước rút đến đâu làm vệ sinh đến đó ”

XỬ LÝ NƯỚC ĂN, UỐNG VÀ SINH HOẠT SAU BÃO LỤT

LÀM TRONG NƯỚC GIẾNG

LIỀU LƯỢNG

phèn chua **50g/m³ nước**, tối đa **100g/ m³** nếu nước đục nhiều

CÁCH SỬ DỤNG

hoà tan hết
lượng phèn
cần thiết vào
một gầu nước

tưới đều
lên giếng nước

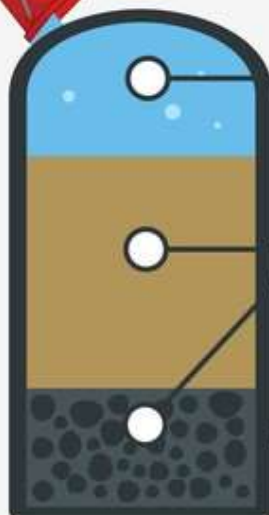

thả gầu chìm
sâu xuống nước
rồi kéo mạnh
lên khoảng
10 lần;

để 30 phút đến
1 giờ cho cặn
lắng hết

NẾU KHÔNG CÓ PHÈN CHUA ĐỂ LÀM TRONG NƯỚC GIẾNG THÌ LÀM BỂ LỌC CÁT TẠM THỜI

● đổ nước giếng vào cho đến khi nước chảy ra trong thì lấy để khử trùng.

● cho một ít đá hoặc gạch vỡ lót ở đáy, đặt một mảnh bao tải gai lên trên rồi đổ cát dày khoảng 25 - 30cm

● dùng thùng, xô hay vại thể tích 20 - 30 lít, đục một lỗ đường kính 1cm trên thành cách đáy thùng 5cm

“ Nước rút đến đâu làm vệ sinh đến đó ”

XỬ LÝ NƯỚC ĂN, UỐNG VÀ SINH HOẠT SAU BÃO LỤT

THAU RỬA GIẾNG KHƠI, GIẾNG ĐÀO

Tháo bỏ nắp và nilông bịt miệng giếng

Dùng nước giếng dội lên thành cho trôi hết đất cát và rác bám trên thành giếng và sàn giếng.

Khơi thông tất cả các vũng nước xung quanh khu vực giếng

GIẾNG BỊ NGẬP LỤT, NƯỚC ĐỤC PHẢI THAU VẾT GIẾNG NGAY

Mức nước hoặc dùng máy bơm (nếu có thể) hút cạn nước và vét hết bùn cặn

Nếu không thể thau vét được thì nên chọn một giếng khác để xử lý và dùng chung

Nếu tất cả các giếng trong khu vực đều không thể thau vét được thì xử lý tạm thời:

mức vài chục lít lên bể chứa rồi đánh phèn và khử trùng, dùng hết làm mẻ khác

chờ vài ngày sau mức nước giếng xuống thấp tiến hành thau rửa

GIẾNG BỊ NGẬP NHƯNG NƯỚC LỤT KHÔNG TRÀN VÀO GIẾNG VÀ NƯỚC GIẾNG TRONG

Phải khử trùng trước khi sử dụng, có thể khử trùng ngay nước trong giếng. Nếu điều kiện cho phép thì mức cạn và thau rửa giếng.

LƯU Ý

Các giếng đã bị ngập lụt phải thau rửa và khử trùng mới được sử dụng.

Khi có hàng loạt giếng bị ngập lụt không thể xử lý hết thì ở mỗi cụm dân cư nên chọn một vài giếng ít bị ô nhiễm xử lý trước để lấy nước dùng ngay.

“ Nước rút đến đâu làm vệ sinh đến đó ”

XỬ LÝ NƯỚC ĂN, UỐNG VÀ SINH HOẠT SAU BÃO LỤT

XỬ LÝ CÁC GIẾNG NƯỚC ĐỂ ĂN, UỐNG VÀ SINH HOẠT

QUY TRÌNH 3 BƯỚC XỬ LÝ GIẾNG KHƠI

Sau bão lụt, nước trong giếng khơi vẫn bị ô nhiễm rất nặng vì nắp giếng và nilông chỉ ngăn rác, cặn vào giếng chứ không ngăn được nước bẩn vào giếng

- 1 Thau rửa giếng nước
- 2 Làm trong nước giếng
- 3 Khử trùng nước giếng

GIẾNG KHOAN

- Bơm hết nước đục và bơm tiếp 15 phút nữa bỏ nước đi, sau đó có thể sử dụng được
- Cần chú ý làm vệ sinh bơm, sàn giếng

“ Nước rút đến đâu làm vệ sinh đến đó ”

